

Riishøj (SF):

Jeg kan forstå, at der hos flere ordførere er en erkendelse af, at Sydafrika gør, hvad det kan, for at omgå handelssanktioner, og at i hvert fald nogle ordførere også har en erkendelse af, at de lande, der har indført sanktioner, så naturligvis også må indføre foranstaltninger for at sikre, at den nationale lovgivning ikke bliver omgået.

Det er på den baggrund, forslaget er rejst, sådan at vi får både en debat og en kortlægning af de eksisterende former for kontrol med den danske lovgivning over for Sydafrika, og hvordan vi på en eller anden måde kan arbejde internationalt med lande, som har indført en lignende lovgivning, og ikke mindst med private organisationer, som gør et stort arbejde for at afsløre Sydafrikas velorganiserede forsøg på at omgå lovgivningen.

Det er altså baggrunden for forslaget, og med det som udgangspunkt synes jeg nok, at nogle af ordførerne hænger sig for meget i forslaget om oprettelse af det fælles nordiske sekretariat. Meningen er i al sin enkelhed, at de nordiske landes nationale administrationer skal samarbejde om at sikre en kontrol med de dele af den nordiske lovgivning, som er ens – og det gælder en væsentlig del af de nordiske landes sanktioner, nemlig handelssanktionerne. Der er ikke noget til hinder for – det gælder i øvrigt også det nordiske handlingsprogram – at man laver et samarbejde på de områder, hvor man har en ensartet lovgivning og naturligvis har en national lovgivning på de andre områder. Det burde man også kunne indføre på dette område; det kunne måske endda virke i retning af at afbureaukratisere administrationen, hvis man laver et integreret samarbejde på de områder, hvor man har en ensartet lovgivning, hvad angår sanktioner. Det er senest bevist i Balis-sagen, at Sydafrika i forbindelse med omgåelse af de nordiske landes sanktioner betragter Skandinavien som en helhed, og ikke mindst Vesttyskland arbejder bevidst på at lave en transithandel med de nordiske lande.

På den baggrund synes jeg ikke, det kan virke forkert, at Danmark, hvis andre nordiske lande ikke har gjort det, forsøger at rejse spørgsmålet i nordisk regi, når vi nu ved, at Sydafrika arbejder ud fra, at de nordiske lande er en region på det handelsmæssige og naturligvis også på det propagandamæssige område.

Det er ikke for at skabe mere bureaukrati, men for at lave en arbejdsdeling og et samarbejde mellem de nationale administrationer. Jeg har ikke spor imod, hvis vi fjerner ordet »nyt« om sekretariatet, hvis det virker sådan på ordførerne, at de tror, der skulle skabes nyt bureaukrati. Tværtimod er meningen, at der skal etableres et samarbejde imellem de nordiske lande på de områder, hvor der er en ensartet lovgivning. Og det synes jeg også burde gælde forslagets sidste del, nemlig Shipping Research Bureau og World Campaign.

I den forbindelse vil jeg gerne spørge De Radikales og Socialdemokratiets ordførere, om de afviser forslaget om at indføre en støtteordning. I Norge og Sverige giver man et beløb til Shipping Research Bureau, fordi det udfører et meget værdifuldt stykke arbejde, som Danmark og de nordiske lande i det hele taget ikke kan udføre nationalt. Man giver kun et meget lille beløb. Det er nemlig 40.000-50.000 gylden, men man støtter dermed et særdeles vigtigt initiativ, idet Shipping Research Bureaus arbejde er meget værdsat af De Forenede Nationer. En meget stor del af omgæelserne af olieblokaden foregår fra Rotterdam, og i betragtning af at Danmark ligesom Norge jo er en skibsfartsnation, og at vi fra dansk side har indført en olieblokade med direkte forbud mod transportere, vil jeg gerne spørge, om De Radikale og Socialdemokratiet afviser forslaget om bare at give et tilskud på 50.000 gylden, som jo er et meget lille beløb. Skulle det ikke være muligt at finde et beløb, der betød, at vi fik en ensartet nordisk praksis på dette område?

Det samme gælder World Campaign, som arbejder i Oslo, og som i hvert fald støttes af den norske stat. Igen er der tale om et ekstremt lille beløb – et beløb, som givetvis kunne findes på Udenrigsministeriets budget. Der er igen tale om ganske få penge, men til gengæld penge med meget stor virkning, og igen vil jeg spørge, om jeg skal forstå den socialdemokratiske og radikale ordfører sådan, at de heller ikke her vil støtte indførelse af en lovgivning som den, der gælder i hvert fald i Norge.

Den sidste del af forslaget omhandler altså et beskedent støttebeløb, ligesom vi støtter adskillige private organisationer herhjemme, som gør et fornuftigt arbejde og supplerer en dansk national lovgivning – ja, som oven i købet hjælper med at gøre lovgivningen effektiv. Som sagt